

Landmandsbanken. Jeg tror, man indenfor alle Partier gerne saa, at vi saa snart som gørligt naaede til en saadan Afvikling.

Endnu vil jeg gerne omtale et Forhold, som jeg egentlig mener vedrører alle Partier lige meget, det Forhold, at man ikke mindst i disse Tider hører stærk Kritik af hele det parlamentariske System. Det er en Kritik, der maaske ikke mindst kommer fra Folk, der aldrig har været Tilhængere af det parlamentariske Styresæt, men maaske fra Folk, der ikke har det mindste Kendskab til, hvad der foregaar inde paa Rigsdagen. Men naar det er sagt, tror jeg dog, at selv vi, der ønsker dette System opretholdt, maa erkende, at der kan være noget berettiget i Kritikken. Alene dette, at vi gennem den udprægede Forholdstalsvalgmaade er naaet til en saa stærk Splittelse af Partiernes, at intet Parti kan have parlamentarisk Basis i sit eget Parti, er et Forhold, der meget vel kan paakalde alle Partiers Interesse. Men der er en anden Ting, jeg gerne vil gøre opmærksom paa, og det er, at den Gang vi i 1915 festede, fordi vi atter havde faaet 5te Juni-Grundloven tilbage, var der en i dansk Politik meget erfaren Mand, der sagde, at vi maatte huske paa, at hvis de Rettigheder, vi her havde faaet, ikke var parret med den fornødne Ansvarfølelse, var det ikke sikkert, at det hele blev saa godt, som man havde ventet. Stillingen turde være den, at Befolkningen vel kan føle og ogsaa føler sig tilfreds med det parlamentariske Styresæt i en Tid, hvor det gaar fremad, hvor Lovgivningsmagten kan tage den ene Opgave op efter den anden og udvide bestaaende Opgaver, træffe Foranstaltninger baade paa det ene og andet Omraade, der kommer snart denne, snart hin Samfundsklasse til gode; men i Virkeligheden mener jeg, at det parlamentariske Systems Bærekraft først og fremmest skulde vise sig i nedad-gaaende Tider under vanskelige Forhold, hvor vi ikke kan sige til Befolkningen: Vi skal give jer mere her og der, men hvorimod maa sige, at af Hensyn til hele det økonomiske Liv er det tvungende nødvendigt at gaa til en følelig Reduktion af Udgifterne paa alle Omraader. Da skal det parlamentariske System, den almindelige Valgrets Grundlag, først staa sin Prøve, og det er mit Haab, at Befolkningen da vil være saa

moden, at den forstaaer den Politik, der gaar ud paa under vanskelige Forhold at sige: nu er vi ikke hjemme. Den Politik, der egentlig gaar ud paa, at Rigsdagsarbejdet udarter til en Slags Auktion over Vælgerstemmer, burde ikke have megen Sangbund. Nej, jeg skulde tro, at den Politik, der ganske aabent og ærligt siger, at vi paa Grund af de økonomiske Forhold, paa Grund af, at vi har faaet en guldindløselig Krone, maa gaa til en afgørende Nedsættelse af Udgifter paa alle Omraader, er en Politik under Ansvar, og det er min Tro og mit Haab, at selv om en eller anden vil føle sig ramt, vil han dog se, at det er den Politik, som der er mest Hold i. Muligvis kan man lægge sig paa tværs af det Arbejde, Regeringen her for Alvor vil tage op, men vi skal huske, at der er mange, der uforskyldt, saa længe Krisen varer, og indtil vi naar til i nogen Grad at mildne den, kommer til at gaa fra Hus og Hjem paa Grund af Forhold, som de ikke selv har været Herre over. Derfor kan man vel, hvis man har Sind dertil, skabe Vanskeligheder for Regeringen ved Gennemførelsen af dens Program, men jeg tror nok, det vil være klogt ogsaa at betænke det Ansvar, man har, hvis man lægger sig paa tværs af Regeringens alvorlige Arbejde her. Der er jo ingen Tvivl om, at store Dele af Befolkningen i Forventning ser hen til det Arbejde, der i indeværende Vinter skal gøres her i Rigsdagen, man spørger: hvad vil vi gøre? Og i Overensstemmelse med mine tidligere Udtalelser maa jeg sige, at vi først og fremmest maa tage fat, hvor vi har vort særlige Ansvar. Vi maa tage fat paa at faa Parikronen respekteret i den offentlige Husholdning. Dernæst tror jeg, det er det mest ærlige, at vi siger til Befolkningen, at Venstregeringen, lige saa lidt som den socialdemokratiske Regering, formaar at tilsikre enhver her i Landet Arbejde. Vi formaar det ikke, og navnlig formaar vi ikke at sikre enhver Arbejde paa forud fastlagte Betingelser. Det er det mest ærlige, at vi ganske ligetil siger, at vi, taget som Helhed, ikke kan skabe andre Betingelser for vore forskellige Erhverv end dem, som de skiftende Konjunkturer kan bringe. Jeg skulde derfor mene, at det var klogt, om man saa Sandheden lige i Øjnene, at alle Deltagere i Produktionen, baade i dens